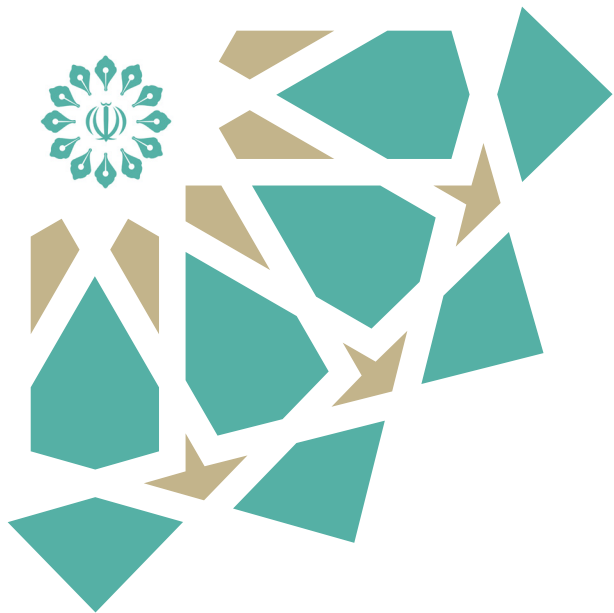

طرح‌های پژوهشی

- سرشناسه: فعلی، حمید، ۱۳۶۶-
عنوان و نام پدیدآور: کتابشناسی قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران / تحقیق و تنظیم حمید فعلی با همکاری مجتبی مزروعی؛ زیر نظر ابوالفضل درویشوند.
مشخصات نشر: تهران: شورای نگهبان، پژوهشکده شورای نگهبان، ۱۳۹۹.
مشخصات ظاهری: ۱۷۲ ص.
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۳۷۸-۴۸-۸
وضعیت فهرست نویسی: فیپا
موضوع: قانون اساسی - ایران -- کتابشناسی
موضوع: Constitutions -- Iran -- Bibliography
شناسه افزوده: مزروعی، مجتبی، ۱۳۶۶-
شناسه افزوده: درویشوند، ابوالفضل، ۱۳۶۳-
شناسه افزوده: شورای نگهبان. پژوهشکده شورای نگهبان
شماره کتابشناسی ملی: ۶۱۲۷۸۶۵

پڑوہشکدہ شورای نگهبان

کتابشناسی قانون اساسی

جمہوری اسلامی ایران

پڑوہشکدہ شورای نگهبان

کتابشناسی قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران

تحقیق و تنظیم: حمید فعلی با همکاری مجتبه مزروعی
زیر نظر: دکتر ابوالفضل درویشوند

• این کتاب با کاغذ حمایتی منتشر شده است.

• ناشر: انتشارات پژوهشکده شورای نگهبان • نوبت چاپ: اول، ۱۳۹۹
• شمارگان: ۵۰۰ نسخه • بها: ۲۵۰۰۰ تومان • شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۳۷۸-۴۸-۸

• همه حقوق برای انتشارات پژوهشکده شورای نگهبان محفوظ است.
• نشرو تکثیر تمام یا بخشی از اثر به هر شکل،
بدون کسب اجازه کتبی از انتشارات پژوهشکده شورای نگهبان ممنوع است.

تهران، خیابان شهید سپهبد قرنی، کوچه شهید دهقانی نیا، پلاک ۱۲
صندوق پستی: ۱۴۶۳-۱۳۱۴۵

تلفن: ۰۲۱-۸۸۳۲۵۰۴۵ • نمایر: ۰۲۱-۸۸۳۲۵۰۸۰

www.shora-rc.ir

nashr@shora-rc.ir

فهرست

پیشگفتار	۷	
مقدمه	۹	
فصل اول: منابع مربوط به بررسی تحلیلی قانون اساسی		
جمهوری اسلامی ایران		۱۱
۱- حقوق اساسی جمهوری اسلامی ایران		۱۳
۱-۱. کتب		۱۳
۲-۱. مقالات		۳۴
۳-۱. پایان نامه ها		۹۰
۲- مبانی قانون اساسی		۱۱۳
۱-۲. کتب		۱۱۳
۲-۲. مقالات		۱۱۶
۳-۲. پایان نامه		۱۲۴
۳- صیانت از قانون اساسی ایران		۱۲۸
۱-۳. کتب		۱۲۸
۲-۳. مقالات		۱۳۰
۳-۳. پایان نامه ها		۱۳۸
۴- تفسیر قانون اساسی		۱۴۴
۱-۴. کتب		۱۴۴
۲-۴. مقالات و گزارش های پژوهشی		۱۴۵
۳-۴. پایان نامه ها		۱۴۹
۵- عرف و رویه های اساسی		۱۵۲
۱-۵. مقالات		۱۵۲

- ۱۵۲..... ۲-۵. پایان نامه
- ۱۵۳..... ۶- بازنگری در قانون اساسی
- ۱۵۳..... ۱-۶. کتب
- ۱۵۳..... ۲-۶. مقالات
- ۱۵۶..... ۳-۶. پایان نامه
- فصل دوم: پیشینه و گردآوری‌های مرتبط با قانون اساسی
جمهوری اسلامی ایران..... ۱۵۹
- ۱- تاریخچه و اسناد قانون اساسی..... ۱۶۱
- ۱-۱. کتب..... ۱۶۱
- ۲-۱. مقالات..... ۱۶۳
- ۳-۱. پایان نامه‌ها..... ۱۶۶
- ۲- قانون اساسی و نظرات شورای نگهبان..... ۱۶۹
- ۱-۲. کتب..... ۱۶۹

پیشگفتار

مطالعه‌ی موضوعات مرتبط با نهاد شورای نگهبان در پژوهش‌های حقوق عمومی و به‌ویژه نظام حقوق اساسی جمهوری اسلامی ایران با توجه به نقش مهم و اثرگذاری عمیق این نهاد در ساختار نظام جمهوری اسلامی ایران، ضروری می‌نماید.

در این راستا «پژوهشکده‌ی شورای نگهبان» به‌عنوان بازوی مشورتی حقوقی شورای نگهبان، علاوه‌بر ارائه‌ی نظرات مشورتی به شورای نگهبان در خصوص انطباق مصوبات مجلس شورای اسلامی و اساسنامه‌های مصوب دولت با قانون اساسی، به مطالعات نظری، راهبردی و کاربردی در خصوص موضوعات مختلف حقوق اساسی می‌پردازد. پژوهشکده شورای نگهبان که از سال ۱۳۷۶ با عنوان «مرکز تحقیقات شورای نگهبان» تأسیس شد، در این مسیر با استفاده از نیروهای جوان و مستعد دانشگاهی و حوزوی، موضوعات مختلف مورد نیاز جامعه‌ی علمی و مرتبط با صلاحیت‌های شورای نگهبان و همچنین نیازهای پژوهشی شورای نگهبان را شناسایی کرده و به‌ترتیب اولویت در دستور کار قرار داد که ثمرات آن در قالب مقالات علمی - پژوهشی، گزارش‌های پژوهشی،^۱ گزارش‌های کارشناسی^۲ و کتاب‌های مختلف به جامعه‌ی علمی و شورای نگهبان

۱. جهت دسترسی به گزارش‌های پژوهشی منتشر شده توسط پژوهشکده شورای نگهبان

به نشانی زیر مراجعه نمایید: shora-rc.ir

۲. جهت دسترسی به گزارش‌های کارشناسی شورای نگهبان به بخش نظرات مجامع مشورتی در سامانه جامع نظرات شورای نگهبان (معرفی شده در پیوست این کتاب) مراجعه نمایید.

تقدیم شده است.

کتاب حاضر نیز یکی از ثمرات فعالیت‌های علمی پژوهشکده‌ی شورای نگهبان است که اکنون در منظر جامعه‌ی علمی قرار می‌گیرد.

و من الله التوفیق و علیہ التکلان

پژوهشکده شورای نگهبان

زمستان ۱۳۹۸

مقدمه

در نظام‌های سیاسی مبتنی بر قانون، می‌توان قانون اساسی را میثاق ملی جهت تبلور اراده‌ی ملت در بیان بنیان‌های اداره‌ی جامعه دانست. بر اساس مقدمه‌ی قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران این قانون «مبین نهادهای فرهنگی، اجتماعی، سیاسی و اقتصادی جامعه‌ی ایران بر اساس اصول و ضوابط اسلامی است که انعکاس خواست قلبی امت اسلامی می‌باشد.»

از سوی دیگر همان‌طور که مقام معظم رهبری در اولین سرفصل از بیانیه‌ی «گام دوم انقلاب» فرمودند «باید از مرزهای کنونی دانش در مهم‌ترین رشته‌ها عبور کنیم» و این مهم محقق نمی‌شود مگر با شناخت مرزهای دانش که از این جمله است علمی که در بسیاری جهات شالوده و افق آنها در قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران پی‌ریزی و ترسیم شده است. با این نگاه اهمیت جهش علمی در حوزه‌هایی که به هر نحو ارتباطی قانون اساسی دارند روشن‌تر می‌شود؛ به ویژه آنکه تمامی سرفصل‌های بیانیه‌ی گام دوم انقلاب اعم از «علم و پژوهش، معنویت و اخلاق، اقتصاد، عدالت و مبارزه با فساد، استقلال و آزادی، عزت ملی و روابط خارجی و مرزبندی با دشمن، سبک زندگی» به نحوی ریشه در فصول و اصول مختلف قانون اساسی دارد.

پر واضح است که شناخت و اجرای هر چه کاملتر این دستاورد بزرگ انقلاب اسلامی ایران مستلزم آشنایی با مطالعاتی است که تا کنون در مجامع علمی و دانشگاهی با رویکردهای مختلف تاریخی، سیاسی و حقوقی و ... در مورد قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران صورت گرفته است.

پیشرفت و تکامل به منظور پیشبرد مرزهای دانش در شاخه‌های مختلف علمی که ریشه در شالوده‌های قانون اساسی دارند نیز از شناخت منابع علمی معتبر موجود در این زمینه مستغنی نیست، چرا که شناخت خلأهای علمی در تمامی زمینه‌های علمی و از جمله در حوزه‌ی پژوهش‌های پیرامون قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران جز با یافتن و تعمیق در آثار نگاشته شده میسر نیست.

نتیجه‌ی کسب چنین شناختی در آثار علمی مرتبط با قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران با توجه به این امر روشن‌تر می‌شود که هر پیشگیری در این عرصه در صورت عدم شناخت آثار نگاشته شده ممکن است مجدد راهی را طی کند که دیگران پیش از او در این عرصه پیموده‌اند. همچنین فایده‌ی دیگر این پژوهش تسهیل دسترسی به منابع مربوطه در این زمینه است.

بنا به جهات فوق، در اثر پیش‌رو تلاش شده است عناوین آثار علمی که مستقیماً در ارتباط با قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران به رشته‌ی تحریر درآمده‌اند، گردآوری شود تا تسهیل‌گر فرآیند تحقیق و پژوهش اساتید، دانشجویان و عموم علاقمندان در این حوزه باشد. به این منظور در این اثر تلاش شده است آثاری که از زوایای علوم مختلف به ویژه از نگاه حقوق عمومی، اختصاص به بررسی قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران دارند گردآوری شود و بدیهی است که به علت انتشار روز افزون آثار علمی در این زمینه این اثر محتاج به‌روزرسانی است.